

حمید سبزواری چه ویژگی‌هایی داشت که او را شاعر انقلابی و پدر شعر انقلاب می‌خوانند؟
حمید سبزواری با داشتن ۹۱ سال سن، پیشکسوت و بزرگ شاعران و ادبای معاصر ما بود. وقتی انقلاب شد حمید ۵۱ سال سن داشت و یک شاعر پخته و معروف در کشور بود. از سبویی استمرار شاعری‌اش هم بیش از همه شاعران بود؛ چراکه از کودکی شعر گفتن را آغاز کرده بود و طبع شعری داشت؛ چراکه او دست کم ۸۰ سال سابقه سرودن شعر را در کارنامه درخشان خود دارد. حمید در فضای انقلابی و دینی بزرگ شده بود؛ با اتفاقاتی همچون جریان کشف حجاب و ۲۸ مرداد سال ۳۲ آشنایی کامل داشت. به هر حال شاعر با تجربه‌ای بود و از شروع انقلاب هم بیش از دیگر شاعران برای انقلاب شعر سرود. به همین دلیل است که همگان او را شاعر انقلاب اسلامی می‌شناسند.

حضرت آقا دو تعبیر فنی ادبی و انقلابی‌گری درباره ایشان داشتند که در جمع ادبا و شاعران مطرح کردند؛ یکی همان جمله معروف – «ایشان شاعر خوبی هستند؛ هم قریحه شعری خوبی دارند و هم مضمون‌ساز هستند...» یا پیام با مفهوم و تأثیرگذار معظم‌له که در تحسین انقلابی‌گری سبزواری دارد و این طور آورده‌اند که ایشان در شرایط گوناگون پای انقلاب ایستاده‌اند و برای روزهای حساس همواره

منغمتم شمرد و همیشه هم حضور جدی داشت.

حمید سبزواری سال گذشته در حضور رهبر معظم انقلاب شعری را خواند که معظم‌له فرمودند «شعر حمید، جوانانه بود...» به نظر شما میزان تأثیرگذاری وی بر روی شاعران جوان چه اندازه بود؟

واقعاً حمید بر روی قشر جوان ما تأثیر بسیاری گذاشت. شاعران نسل جدید ما سبزواری را پیر شاعران انقلاب و پیشکسوت ادبیات کشور می‌دانند. شعری که حمید در محضر رهبر معظم انقلاب خواند جزء سروده‌های جدید او نبود، اما چون با مضمون بود و با آن لحن و آوای زیبا قرائت شد تأثیر خودش را گذاشت.

امروز افرادی پرورش یافته‌اند که جایگزین این شاعر بزرگ شوند؛ به نظر شما این امر تحقق خواهد یافت؟

بله، یک تعدادی از جوانان ما در همین خط قدم برمی‌دارند. خوشبختانه شعر در جامعه ما یک ثروت ملی است و همیشه جایگزین‌های خوبی داشته است. زیرا بحمدالله شعر جلوتر از دیگر بخش‌های عرصه فرهنگ و هنر است و سبزواری هم یکی از بهترین تلاشگران ادبی ما بود و شاگردان خوبی هم داشت؛ خیلی‌ها سبک شعری حمید سبزواری را به مثابه یک الگوی بلامنزاع ادامه می‌دهند. بسیار خرسندم که

موضع ادبی داشته‌اند. در جایگاه یکی از شاعران و اصحاب ادبی کشور تحلیل شما از این دو تعبیر چیست؟

حمید سبزواری برای تمام مناسبت‌های مهم انقلاب شعر دارد. این نکته حائز اهمیتی است. کمتر شاعری داریم که تمام مناسبت‌های مهم انقلاب را از سر گذرانده و به موقع واکنش نشان داده باشد. حمید سبزواری بیش از ۲۰۰، ۳۰۰ ترانه خوب برای مناسبت‌های مختلف انقلاب سرود. این رکوردی است که هیچ یک از شعرا و ادبای ما ندارند. به علاوه اینکه حمید سبزواری از نظر فنی هم شاعری پخته و بزرگ در سبک‌های مختلف بود. قصایدی نظیر و محکم خراسانی و اشعار تأثیرگذار او در فضای عراقی و سبک هندی را علاقه‌مندان به حوزه ادبیات فراموش نخواهند کرد. او شاعری بود که در همه زمینه‌ها (غزل، مثنوی، قصیده و سرود) حرف‌های بسیاری برای گفتن داشت.

به هر حال سبزواری تا وقتی که توان جسمی داشت در همه مناسبت‌ها، شعر سرود و در اعتلای نام انقلاب گام‌های تأثیرگذاری برداشت. یادمان نمی‌رود که برای حضور در همایش‌های کشوری به مناطق دور و برای ادای احترام به شهدا و رزمندگان دفاع مقدس به مناطق جنگی می‌رفت. بنده حمید سبزواری را یک بسیجی واقعی دیدم که با قلم هوشمندانه و اندیشمندانه خود اقتدار فضای انقلاب را به رخ جهانبان کشید و تا سال‌های آخر و تا همین سال گذشته، دیدار با رهبر معظم انقلاب را به مثابه یک توفیق ارزشمند

علیرضا قزوه در گفت‌وگو با صبح‌صادق:

روزهای بزرگ انقلاب با شعرهای حمید سبزواری گره خورده است

مجتبی برزگر

حسین آقا ممحنی مشهور به حمید سبزواری از سن ۱۴سالگی شروع به سرودن شعر کرد و اشعارش را در دفترتی با نام «فریادنامه» می‌نوشت؛ اشعاری که بیشتر مضمون اجتماعی داشت و این به علت جریان‌های سال ۱۳۲۰ و ورود متفقین به ایران و مشکلات اقتصادی و معیشتی بود. وی ابتدا به سرودن تصنیف پرداخت که در آن زمان معمول و مرسوم بود و آنها را در کتابفروشی می‌فروخت. سبزواری در سال ۱۳۳۱ از دواج کرد و یک سال پس از ازدواج، کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ برای او گرفتاری‌هایی به وجود آورد، به طوری که تحت تعقیب قرار گرفت و مدتی متواری و در اسفراین مخفی شد. مدت زمانی را در شرکت سنگ معدن در اطراف سبزوار و شاهرود کار کرد و مدتی را نیز با اجاره حمام در سبزوار گذراند. او برای مدتی در بانک بازرگانی مشغول به کار و سپس به تهران منتقل شد و در شعبه‌های مختلف آن مثل دروازه دولت و محمودیه تجریش و مدتی هم در روابط عمومی بانک و نشسر به داخلی آن فعالیت کرد. حمید پس از انقلاب، ضمن کار در بانک، برای انقلاب شش‌سر می‌سرود و شعار می‌ساخت که در راه‌پیمایی‌ها و نماز جمعه خوانده می‌شد. یکی از این سروده‌ها «آمریکا، آمریکا، مرگ به نیرنگ تو» بود. وی بعدها احساس کرد که باید کاملاً در خدمت انقلاب باشد و از طریق شعر و سرود به انقلاب خدمت کند. به همین دلیل خود را بازنشته کرد و به صدآوسیمیا رفت و از آن زمان در شورای شعر مشغول خدمت شد. شعر حمید، شانسنامه زمان‌مند انقلاب است؛ زیرا که کمتر حادثه یا رویدادی است که انعکاسی از آن در شعر او نباشد. هفته گذشته جامعه ادبی و فرهنگی و مردم انقلابی ایران با پدر شعر انقلاب وداع کردند و ما به منظور تشریح بیشتر ابعاد شخصیتی وی به سراغ علیرضا قزوه نویسنده و شاعر انقلابی کشورمان رفتیم. او در این گفت‌وگو استاد سبزواری را بزرگ جماعت شاعران انقلاب خواند و گفت: «روزهای بزرگ انقلاب با اشعار حمید گره خورده است. در این روزگار که ما به نوعی از سال‌های اول انقلاب دور شده‌ایم، اشعار این بزرگمرد هر زمان که مناسبت‌هایی همچون ۲۲ بهمن یا سالگرد ورود امام خمینی(ره) پیش می‌آید، فضای نوستالژیک ایجاد می‌کند. حقیقتاً اگر امروز اشعار انقلابی می‌درخشد به دلیل وجود مردانی چون استاد سبزواری است.» در ادامه مشروح این مصاحبه را می‌خوانید.

بهره ببرند؟

حمید سبزواری همیشه درد دل می‌کرد و حرف‌هایش را با صراحت می‌زد؛ او همواره گله می‌کرد که بسیاری خودشان را از انقلاب بیگانه می‌دانند و از این فضای بسیار شوکه‌مند فاصله می‌گیرند. دل آزرده می‌شد وقتی می‌دید برخی از مسئولان در خط امام حرکت نمی‌کنند و از مردم فاصله گرفته‌اند. مشکلات مردم همیشه برای او مهم بود. همیشه انقلاب‌مدارانه در برابر آمریکا مواضع بسیار محکمی از خود نشان می‌داد. و در مسائل عبادی و اعتقادی نیز الگویی بلامنزاع بود. نماز اول وقتش ترک نمی‌شد. برای تمام ائمه شعر داشت. جامعه ادبیات کشور به او افتخار می‌کند. حمید در مقام یک شاعر بزرگ همواره در خاطره مردم ما خواهد ماند. در صد سال اخیر کسی به اندازه حمید سبزواری با اشعار و سروده‌هایش در مردم نفوذ نداشت. به هر حال یک چهره بزرگی را از دست دادیم و حمید سبزواری افتخار فراموش‌نشده‌ای همه علاقه‌مندان عرصه ادبیات و حوزه شعر است.

کدام سروده حمید سبزواری را بیش از دیگر سروده‌هایش دوست دارید؟

«آمریکا، آمریکا مرگ به نیرنگ تو» و «خمینی ای امام» ایشان دو اثر ارزشمند از گنجینه‌های شعری گرانبهای حمید سبزواری است؛ سروده‌هایی که برای نام در حافظه مردم باقی خواهد ماند. نام حمید در مقام مرد شماره یک ادبیات انقلابی کشور برای همیشه در تاریخ خواهد درخشید.

سردار جزایری معاون ستاد کل نیروهای مسلح

نظام بازدارنده – پشیمان‌کننده را طراحی و پیاده‌سازی کرده‌ایم

امروز نه‌تنها از بازدارندگی مناسبی برخورداریم؛ بلکه از یک بازدارندگی پشیمان‌کننده برخوردار هستیم. به این معنا که هم می‌توانیم به خوبی از خود دفاع کنیم و هم می‌توانیم آفند مؤثر داشته باشیم

داشته باشیم. مجموع این توانمندی‌ها قدرتی به ملت ما داده است که می‌تواند به پشتوانه آن مستقل بایستد و پیام خود را ارائه کند. سردار جزایری با اشاره به نیاز کشور برای قوی شدن اظهار داشت: «اگر نگاهی گذرا به منطقه خاورمیانه، غرب آسیا، آفریقا، برخی کشورهای آسیایی داشته باشید درمی‌یابید که آمریکا با این مردم، با زیربناهای اساسی آنها و با آنچه که در طول هزاران سال ساخته شده است چه می‌کند، چگونه همه چیز را ویران می‌کند، چگونه با بیرحمی با کودکان و زنان برخورد می‌کند و کشتارهای دسته‌جمعی به راه می‌اندازد، حتی اگر مروری بر تاریخ ۱۰، ۲۰ سال گذشته برخی کشورهای اروپایی داشته باشید، جای پای این گرگ‌ها را در جنایت‌های ضد بشری به خوبی می‌توانید ببینید و این مسئله پنهانی نیست. بدیهی است در چنین جهانی برای آنکه شما پایدار بمانید و بتوانید در برابر این گرگ‌ها مقاومت نشان داده و روی پای خود بایستید و خصلت کدخداوندی نظام‌های سلطه

اقدام و او را تعقیب کنید. موشک این ویژگی را دارد و می‌تواند دست بلند شما علیه دشمن در هر کجا باشد. طبیعی است که دشمن این موضوع را بر نمی‌تابد و سعی می‌کند این توان را از شما بگیرد. البته، گاهی اوقات نیز این توان را چند ۱۰ برابر نشان می‌دهد؛ زیرا به دنبال همان دکترین ایران‌هراسی، اسلام‌هراسی و شیعه‌هراسی است و برای آنکه از ایران یک موجود ترسانک بسازد و به این وسیله کشورهای منطقه را به خود وابسته‌تر سازد و مردم جهان را نسبت به ایران با ابهام روبه‌رو کند، سعی می‌کند از قدرت متعارفی که هر کشوری از جمله جمهوری اسلامی ایران دارد، یک غول و هیولا بسازد که همگان از او بترسند؛ از این رو باید مراقب این‌گونه خطوط تبلیغاتی و علمیات روانی دشمنان نیز باشیم.»

سردار جزایری با تأکید بر اینکه آمریکایی‌ها، صهیونیست‌ها و انگلیسی‌ها نیز از بخشی از توان جمهوری اسلامی ایران در عرصه‌های مختلف چون دفاعی و موشکی مطلع هستند، گفت: البته آنها از «بخشی از توان ما» مطلع هستند. خوشبختانه به این علت که به داخل متکی هستیم دشمنان ما از بخش‌هایی اطلاع ندارند و به این زودی نیز مطلع نخواهند شد، مگر آنکه اتفاقی رخ دهد.

سردار جزایری افزود: «این مسئله چندان مهمی نیست؛ یعنی انهدام پایگاه‌های دشمن در صورت دست‌اندازی، برای منطقه ما مشکلی نیست. ما توان داریم که دشمنان ما را در ذهن‌تان باشد، ممکن است ولی ما از این مسئله عبور کرده‌ایم. در واقع، اگر قرار باشد جمهوری اسلامی ایران در معرض یک حمله قرار بگیرد بدون تردید منافع آمریکا، صهیونیست‌ها و کسانی که در این جرگه قرار بگیرند و بخواهند به آنها مستقیم یا غیرمستقیم کمک کنند را تهدید خواهیم کرد، ولی از این محدوده عبور کرده‌ایم. سیاست ما تعقیب دشمن در دوردست‌ها است.»

یادداشت

نامه‌ای به اوباما برای تسهیل فروپاشی آمریکا

ادامه از صفحه اول

آمریکایی‌ها می‌خواستند با اشغال افغانستان و عراق، مقدمات حمله به ایران و فرو ریختن جمهوری اسلامی به‌منزله مهم‌ترین مانع بر سر راه اهداف منطقه‌ای خود را فراهم کنند؛ ولی در عمل نتیجه آن شد که آقای اوباما، رئیس‌جمهور ایالات متحده با گذشت بیش از یک دهه از لشکر کشی به عراق گفت: «آمریکا در عراق ترلیون‌ها دلار هزینه کرد، اما نتیجه آن به نفع ایران شد!» اکنون قدرت نظامی ایالات متحده، بسیار کمتر از زمان حمله این کشور به افغانستان و عراق است. آمریکایی‌ها در عراق به لحاظ نظامی، در حال فرو ریختن کامل و یک شکست راهبردی بودند، اما در پرتو هوشمندی باراک اوباما و امضای یک سند امنیتی با دولت عراق، «فرار» از عراق را بر «قرار» ترجیح داد، برای آشکار نشدن آن شکست، عراق را به سرعت ترک کردند. بر اساس همین تجربه‌های تلخ و شکست‌های بزرگ بود که آقای اوباما با صراحت اعلام کرد، آمریکا از جنگ افغانستان و عراق آموخت که در هیچ جنگ دیگری، از نیروی زمینی استفاده نکنند. به این ترتیب و بر اساس همین تجربه است که آقای اوباما، تاکنون از اقدام مستقیم نظامی در سوریه خودداری کرده است. بزرگ‌ترین اشتباه محاسباتی کسانی که با صدور نامه از اوباما، «حمله نظامی هدفمند» به صورت هوایی علیه مواضع ارتش سوریه را درخواست کرده‌اند، آن است که تصور می‌کنند اقدام آمریکا بدون پاسخ خواهد ماند. آنان اگر می‌دانستند حمله نظامی به ارتش سوریه به معنای زدن جرقه به شبکه‌های باروت در منطقه است، چنین درخواستی را از رئیس دولت خود نمی‌کردند. بدون تردید، دخالت نظامی مستقیم آمریکا در سوریه و درگیر شدن ارتش آمریکا با ارتش سوریه، تمامی معادلات صحنه را به ضرر آمریکا و متحدانش در منطقه (به‌ویژه رژیم صهیونیستی) تغییر خواهد داد و نتیجه آن چیزی جز تسهیل در روند فروپاشی امپراتوری آمریکا نخواهد بود. آمریکا یک امپراتوری فروریخته است که با هر دخالت نظامی جدید، نشانه‌های فروپاشی آن آشکارتر می‌شود.